

Mežs - Latvijas ekonomikas stūrakmens

Kristaps Ceplis

biedrības «Zaļās mājas» valdes loceklis

Kur slēpjas Latvijas iespēja?

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

«The wealth embodied in natural resources makes up a significant proportion of the wealth of most nations, often more than the wealth embodied in produced capital, therefore making natural resources management a key aspect of economic development.»

Kādi eksportspējīgi resursi ir Latvijā?

Zelta ieguve Latvijā 2016.gadā – 0 eur

Kādi eksportspējīgi resursi ir Latvijā?

Naftas ieguve Latvijā 2016.gadā – 0 eur

Kādi eksportspējīgi resursi ir Latvijā?

Dabāsgāzes ieguve Latvijā 2016.gadā – 0 eur

Kādi eksportspējīgi resursi ir Latvijā?

Akmeņogļu ieguve Latvijā 2016.gadā – 0 eur

LATVIJA

PLATĪBA

64589 km²

Lauksaimniecības
zeme

37%

Pārējais

3%

Ūdeņi

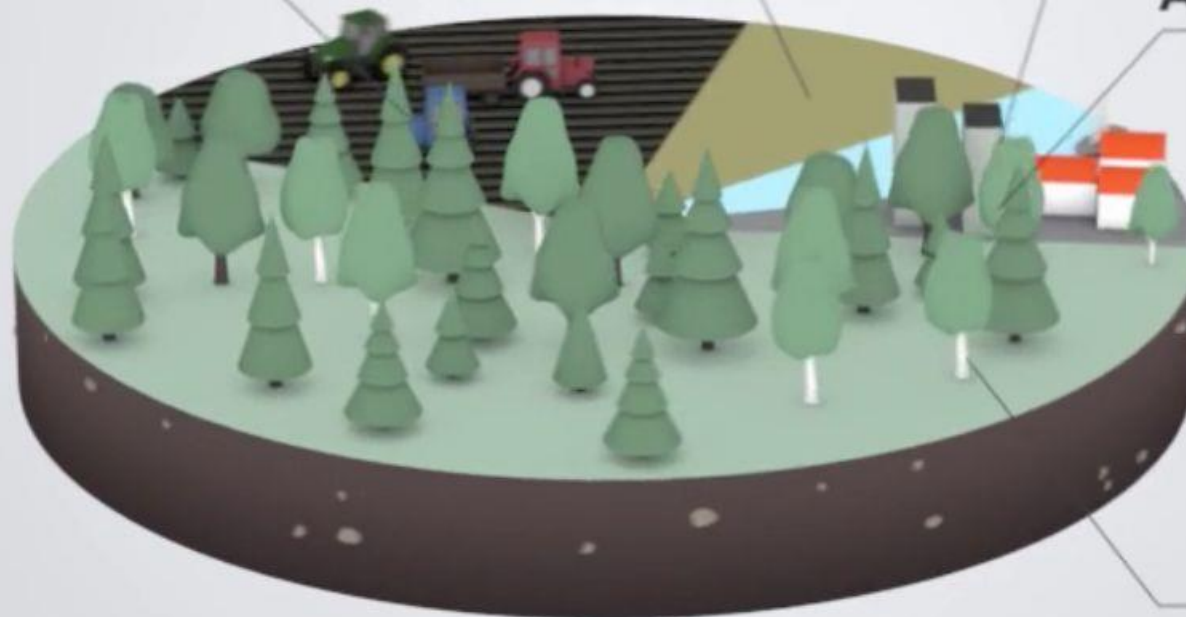
4%

Apbūve

2%

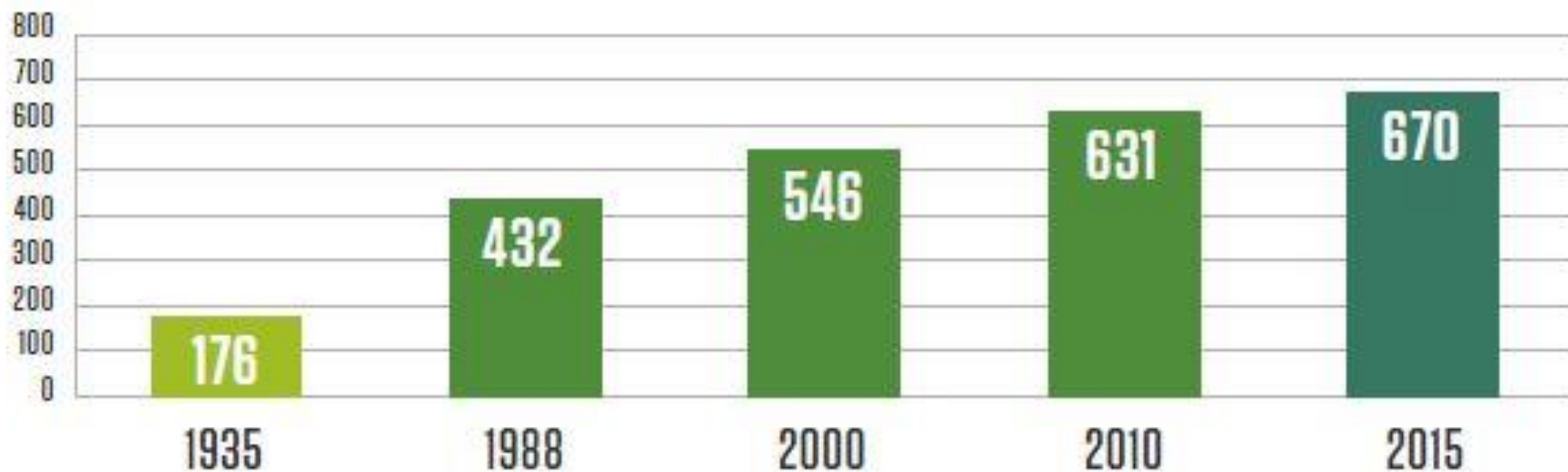
Meži

54%

• Kas tajā mežā ir?

Kopējā krāja (Ml^j m³)

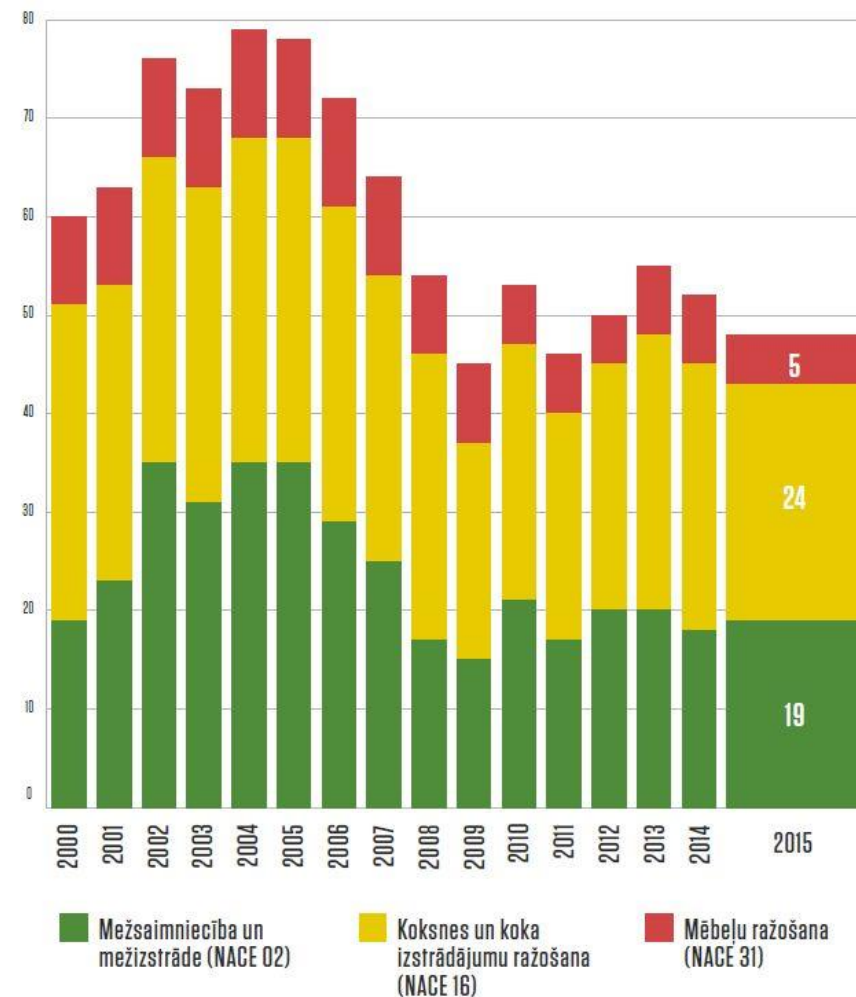

- 100 gadu laikā Latvijas meža platība ir dubultojusies
- Koksnes krājas apjoms ir pieaudzis vairāk nekā divas reizes

Nodarbinātība meža nozarē

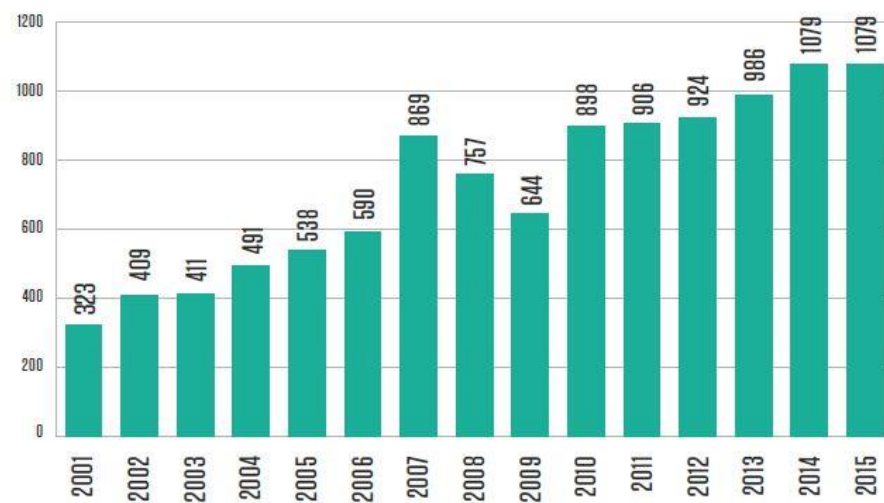
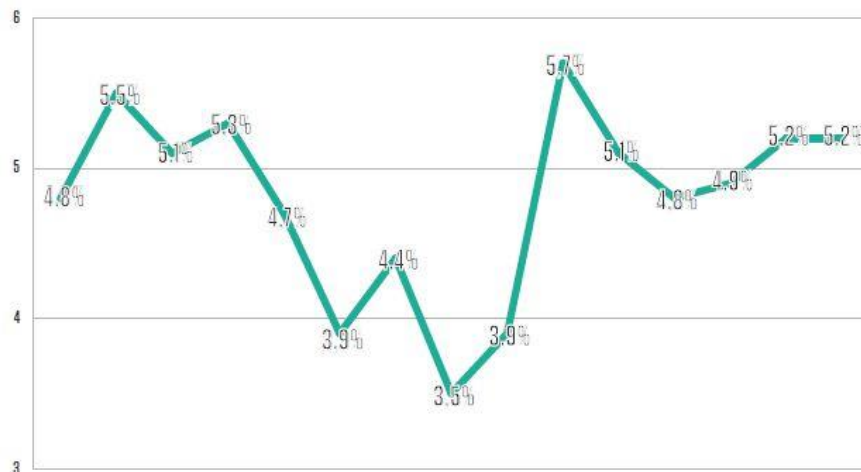
- Tieši nodarbināti aptuveni 50 000 cilvēku
- Kopā ar netieši nodarbinātajiem (transports, utt.) meža nozare dod darbu aptuveni 80 000 cilvēku
- Meža nozarē tiek nodarbināti aptuveni 7% no visiem nebudžeta iestādēs strādājošajiem
- Lielākus vai mazākus ienākumus gūst aptuveni 150 000 cilvēku – meža īpašnieki
- 80% darbavietu atrodas reģionos

Nodarbinātība meža nozarē (Tūkst. cilvēku)

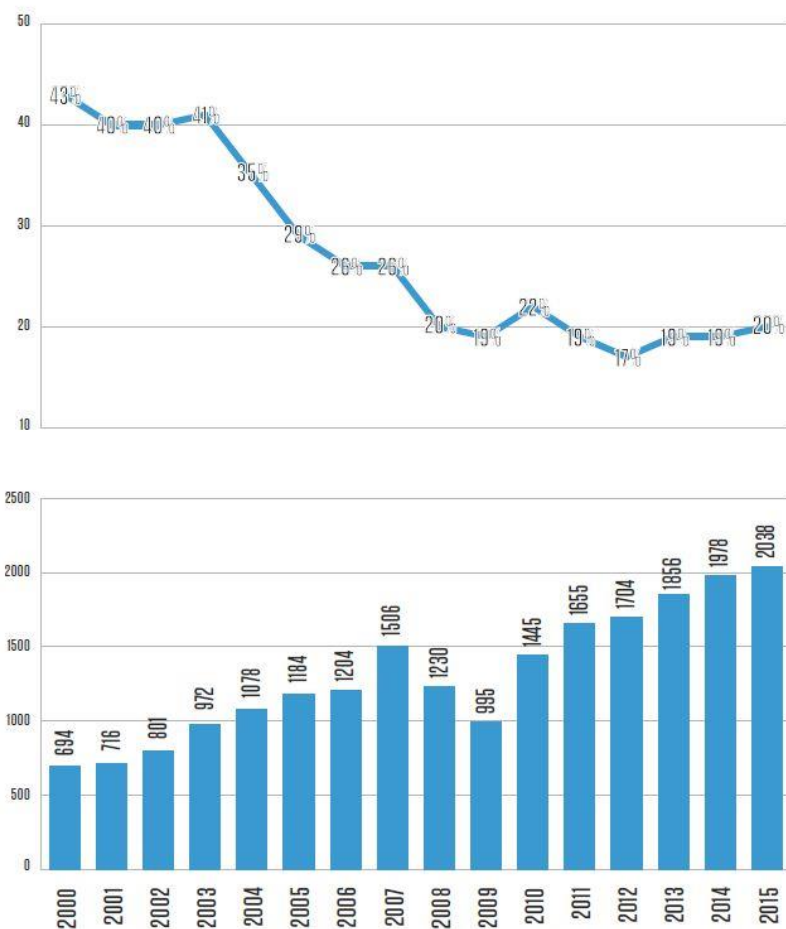
Meža nozares īpatsvars IKP

Meža nozares pievienotā vērtība un tās īpatsvars IKP (Mlj EUR)
(faktiskajās cenās)

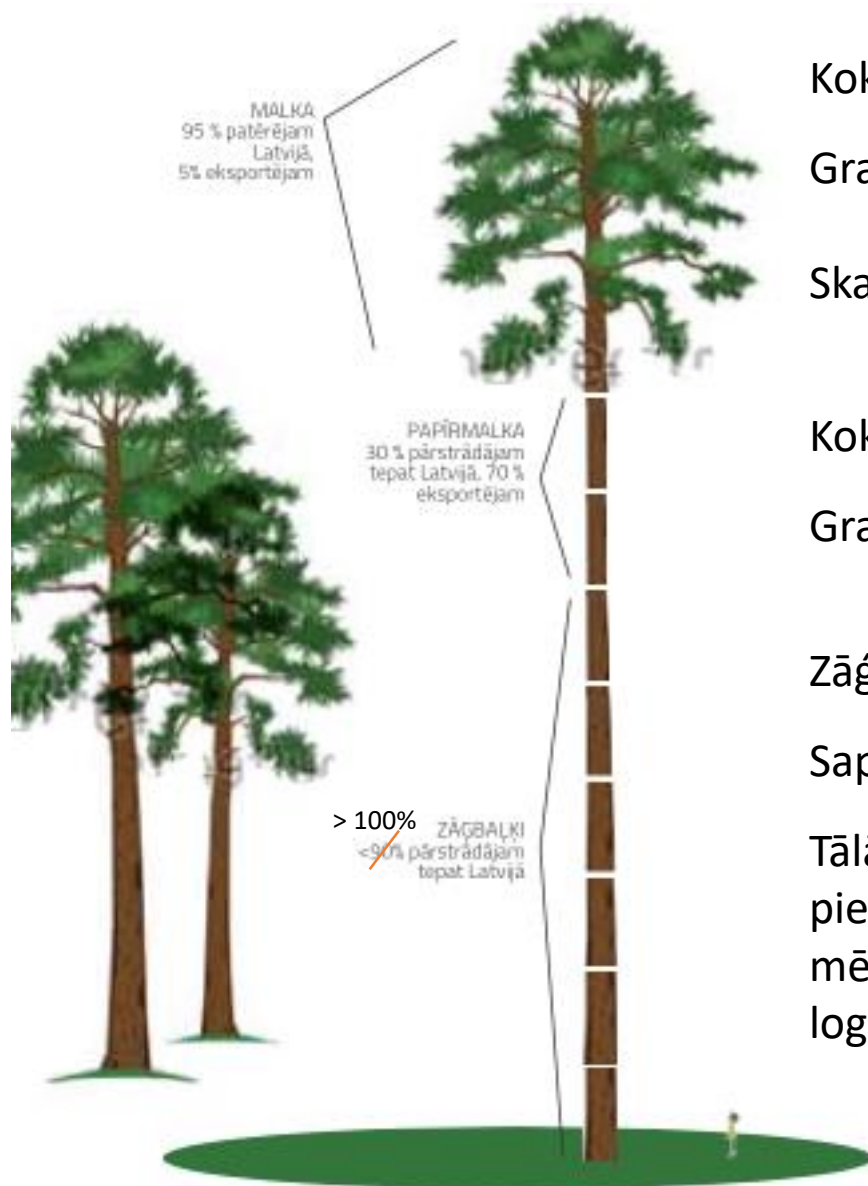

Meža nozares produkcijas īpatsvars eksportā

Meža nozares produkcijas eksporta īpatsvars Latvijas kopeksportā (Mij EUR)

Ko mākam saražot un pārdot?

Kokskaidu plātnes

Granulas, kokogles

Skaldītu malku

Kokskaidu plātnes

Granulas, kokogles

Zāgmateriālus jeb dēļus

Saplāksni

Tālākapstrādes produktus,
piemēram, koka mājas,
mēbeles un tā sagataves;
logus, durvis utt.

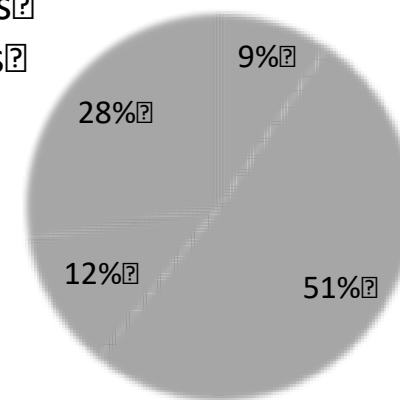
neapstrādāts?

izejmateriāls?

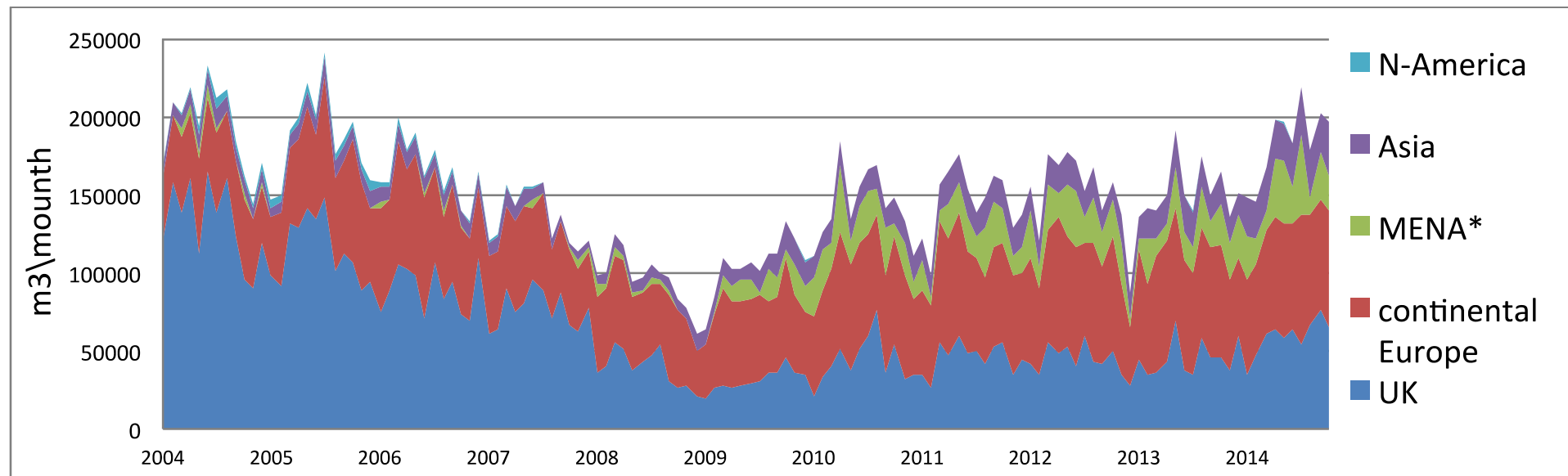
būvniecība?

enerģētika?

citi tirgi?

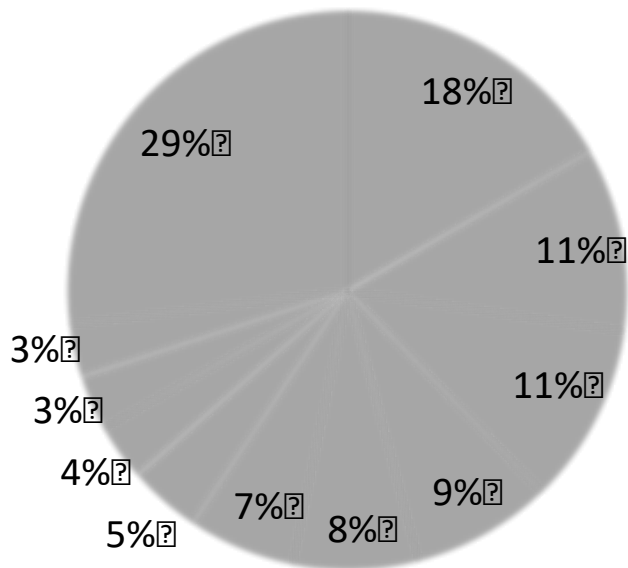

Skujkoku zāgmateriālu tirgi

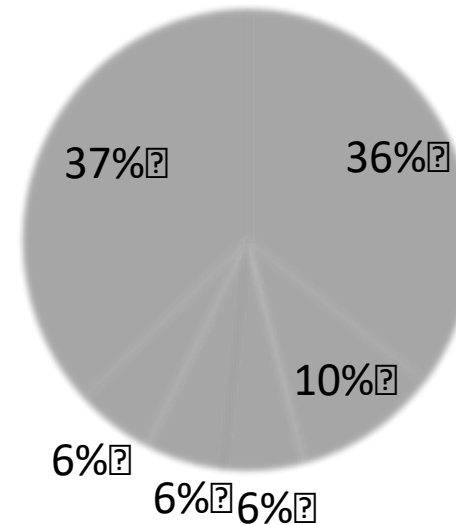
Meža nozares eksporta valstis

Koksnes produktu eksporta tirgi

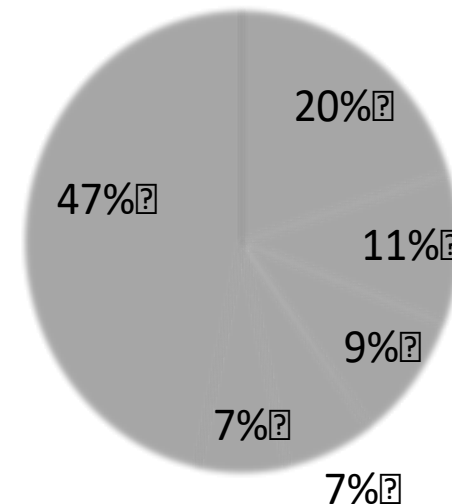
United Kingdom
Sweden
Germany
Estonia
Lithuania
Denmark
Netherlands
France
Finland
Norway
Other countries

Skujkoku dēļu eksporta tirgi

United Kingdom
Egypt
Germany
Estonia
Netherlands
Other countries

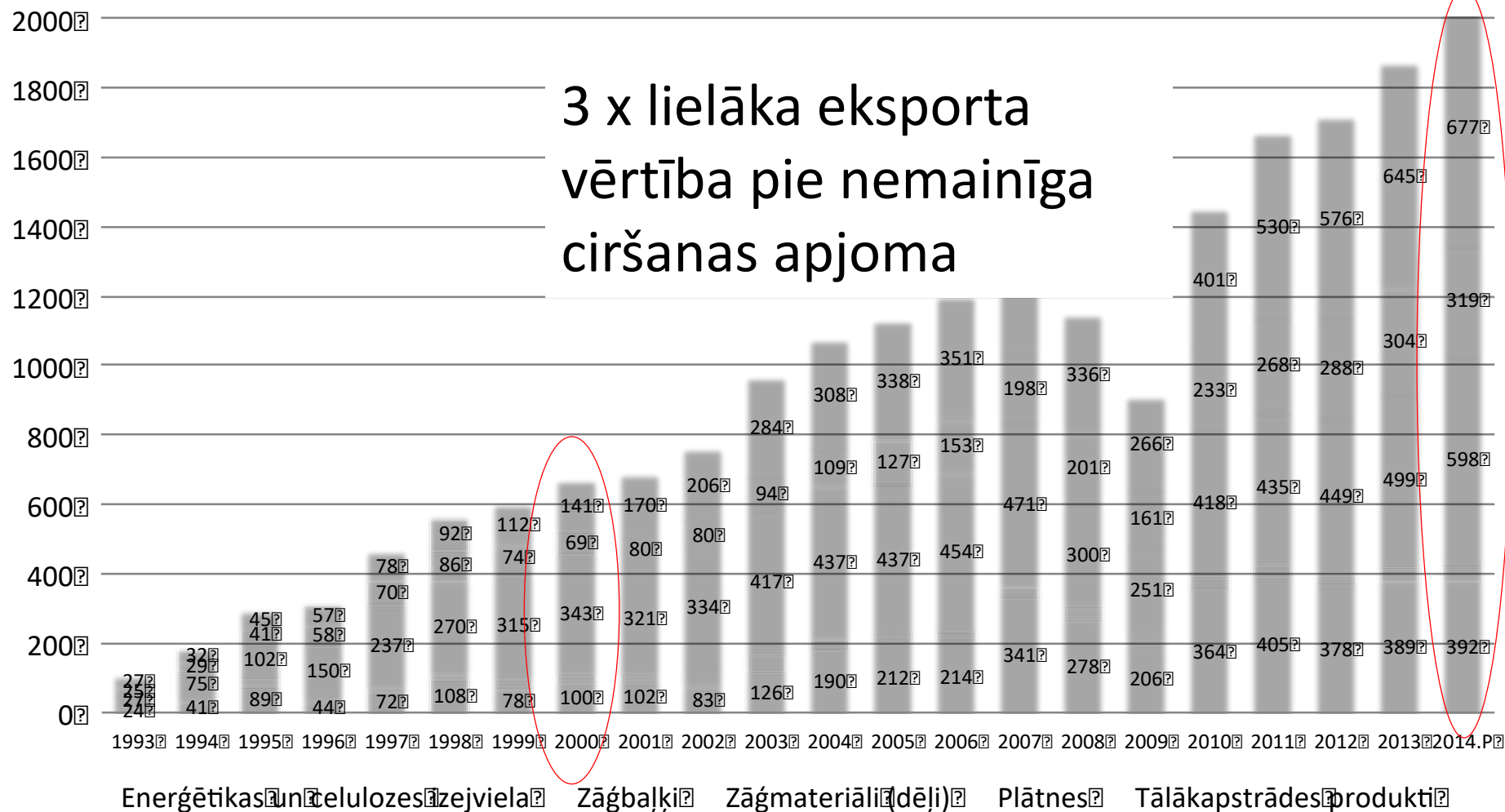
Bērza saplākšņa eksporta tirgi

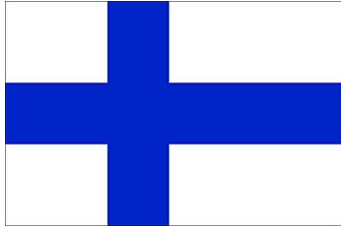
Germany
United Kingdom
Netherlands
France
Turkey
Other countries

Cik vērtīga ir mūsu produkcija?

miljoni Euro

Kopsolī ar citām attīstītām valstīm

- Meži aizņem ~75% teritorijas
- Meža nozares produkcijas eksports veido ~ 24% no kopējā eksporta
- Meža nozares daļa IKP ~ 5,6%
- Meža nozarē nodarbināti ~ 4% darbspējīgo iedzīvotāju

- **Meži aizņem ~ 66% no teritorijas**
- **Meža nozares eksports veido ~ 12% no kopējā eksporta**
- **Meža nozares daļa IKP ~ 3%**

- Meži aizņem ~ 58% no teritorijas
- Meža nozares eksports veido ~ 10.2% no eksporta
- Meža nozarē nodarbināti ~ 4,6% darbspējīgo iedzīvotāju

- **Meži aizņem ~ 52% no teritorijas**
- **Meža nozares eksports veido ~ 20% no kopējā eksporta**
- **Meža nozares daļa IKP ~5%**
- **Meža nozarē nodarbināti ~ 7% no visiem nebudžeta iestādēs strādājošajiem**

Ko mēs ražojam (zinām)

Ko mēs ražojam (zinām)

Ko mēs ražojam (zinām)

Ko mēs ražojam (zinām)

Ko mēs ražojam (nezinām)

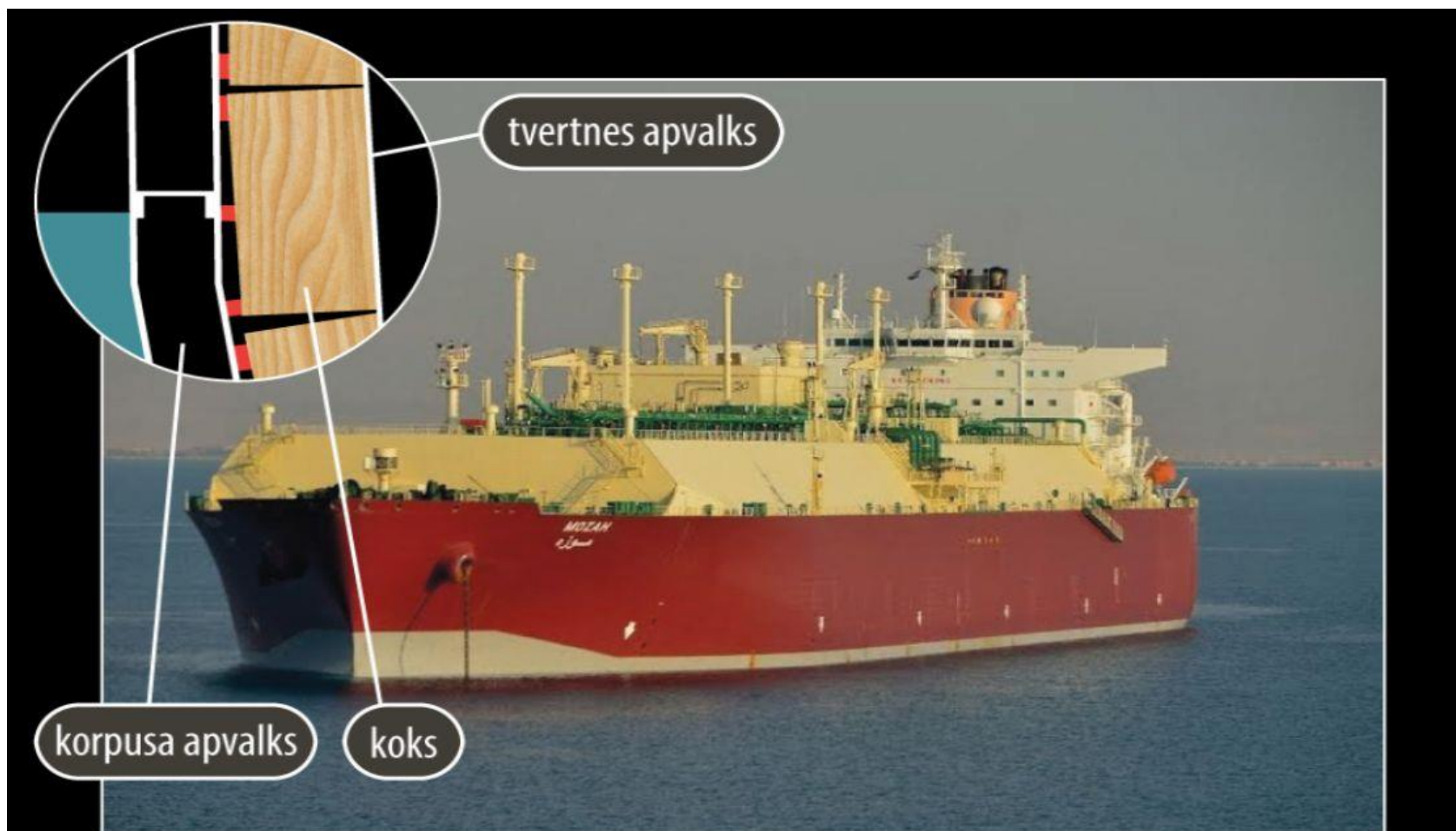
Ko mēs ražojam (nezinām)

Foto: Calm Vistas

No 2004. līdz 2012.gadam visu **Porsche 911 sēdekļu kosntrukcijā** tika izmantotas
Latvijā ražotas saplākšņa detaļas

Ko mēs ražojam (nezinām)

Latvijā ražotais saplāksnis tiek izmantots pasaulē lielāko **gāzes tankkuģu** būvniecībā

Ko pasaulē ražo no koka

Vanilla Sugar – DanSukker

[>Shopping](#) [>SweNZ Pantry](#) [>Food](#) [>Baking Needs](#) [>Vanilla Sugar – DanSukker](#)

With real vanilla.

DanSukker Vanilla Sugar is a blend of the vanilla aroma extracted from spruce wood (lignin) and vanilla extracted from vanilla beans from the vanilla orchid.

Contains no synthetic vanilla flavoring – ethylvanillin.

Price: NZ\$ 6.50 including GST

UOM: 170g

Product Code: MEN150006

Qty In Stock: 20

Purchase Qty:

Ko pasaulē ražo no koka

Kā vēl varam izmantot koku

Kā vēl varam izmantot koku

Šobrīd Eiropas autobūves nozare gadā patērē vairāk nekā 100 000 tonnu koksnes šķiedru, no kā top bioplastikāta priekšējie paneļi, durvju apšuvums vai putrveida pildījums bamperos.

Koksnes izmantošana būvniecībā – iespējas un perspektīva

Kokam kā būvmateriālam ir sena vēsture

Latvijai labas iestrādes

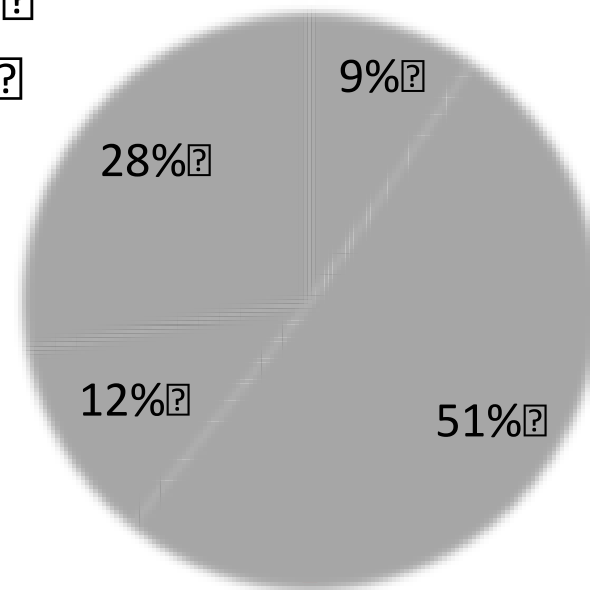
neapstrādāts

izejmateriāls

būvniecība

enerģētika

citi tirgi

Mums traucē stereotipi

Koks ir ugunsnedrošs

Koks ir
neizturīgs

Koks ir vecmodīgs

No koka var uzcelt
tikai nelielas mājas

Name: Illwerke Zentrum Montafon Place: Vandans, Austria Stories: 5 Use: Office Architect: Hermann Kaufmann / CREE

Koks un uguns

- Koks deg...
- ...Koks deg kontrolēti - $\sim 1\text{mm}$ vienā minūtē
- Citi materiāli daudz ātrāk zaudē savu nestspēju un sabrūk vai deformējas

Koka izturība

- Pie vienāda materiāla tilpuma koka unikālā stiprība ir līdzvērtīga betonam un citiem mūsdienās plaši lietotiem būvmateriāliem
- Pie vienāda tilpuma un stiprības koks ir vieglāks materiāls – tādēļ lētāk izmantojams
- Koka ēku būvniecību neietekmē ārējie laika apstākļi – tiek ietaupīts būvniecībai nepieciešamais laiks
- Mūsdienīgi līmētās koksnes produkti, piemēram, CLT, vairs necieš no vērpsšanās un plaisāšanas
- Koksni iespējams efektīvi aizsargāt no ārējās vides agresīvās ietekmes – impregnējot, termiski apstrādājot, pareizi iebūvējot

Koks ir moderns materiāls!

- Līmētās koksnes tehnoloģijas ļauj no koka veidot ļoti sarežģītas un dizainiski unikālas struktūras
- Koks ļoti labi sader kopā ar citiem materiāliem – tēraudu, ķieģeļiem, betonu

Koks ir piemērots augstceltnēm

- 2009.gadā Londonā uzbūvēta toreiz augstākā koka celtne – Stadhouse, kura slejas 9 stāvu augstumā
- 2012.gadā Melburnā tiek uzbūvēta jauna augstākā koka ēka – 10 stāvu daudzdzīvokļu nams «Forté»
- 2015.gadā augstākās koka ēkas titulu pārņem 14 stāvu dzīvokļu nams Bergenā «Tree», kas slejas vairāk nekā 50 metru augstumā
- Stokholmā tiek plānots būvēt 34 stāvu koka torni
- Čikāgā tiek projektēts 42 stāvu koka nams
- Vankūverā norisinās 18 stāvu koka studentu viesnīcas būvniecība

Arī latvieši var!

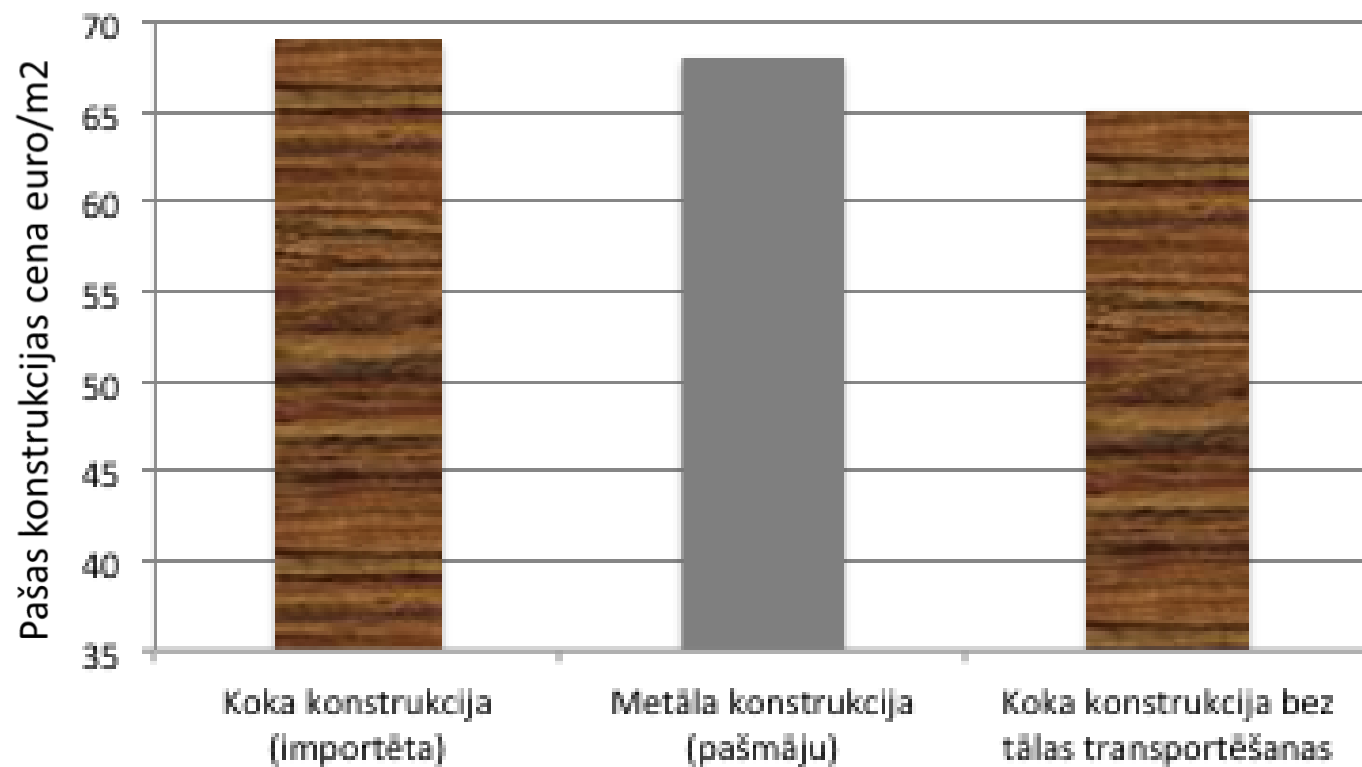
«Nordic homes» Latvijā
izgatavota 9 stāvu studentu
viesnīca, kas uzstādīta
Liverpūlē

Sākotnējais projekts
paredzēja mūra ēku, bet
lēmums ēku būvēt no koka
ļāva samazināt būvniecības
laiku par 1 gadu un ietaupīt
2 miljonus mārciņu

Koka būvniecība ir ekonomiski pamatota

Vai citi materiāli izmaksā lētāk?

Avots: Latvijas uzņēmums, kurš 2012.g. izvērtēja, no kā celt ražotnes ēku

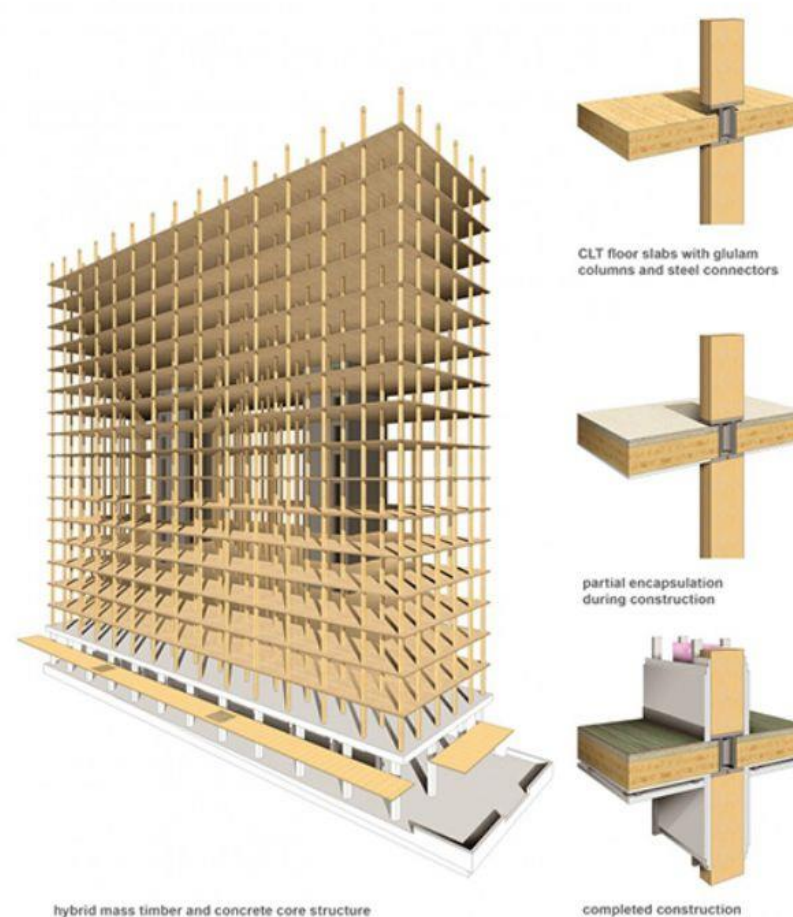
CLT radījis revolūciju būvniecības nozarē

CLT – Cross Laminated Timber (Šķērslīmētā koksne)

Vieglāks, lētāks un videi draudzīgāks nekā dzelzbetons.

Labas fizikālās īpašības

CLT var tikt izmantots viens pats vai arī kopā ar citiem materiāliem.

Koksne būs nepieciešama vienmēr!

“3 billion people in the world need a new building within next 20 years. We have to find a solution. Wood is part of that solution”

Michael Green, architect from Vancouver.

A close-up photograph of a wood surface, showing concentric growth rings in a light brown color. The texture is natural and organic, with some minor cracks visible.

KOKSIRLABS.LV